

Vår dato: 13.02.2025

Vår referanse: [redacted]

Deres dato: [redacted]

Deres referanse:

Endeling vedtak - klage på vedtak om avslag på utvisning av tilleggsjord i Øyer statsallmenning

Sammendrag: Klagen tas ikke til følge. Øyer fjellstyres vedtak av 27. september 2023 i sak nr. 71/23 stadfestes.

Saken gjelder din klage på Øyer fjellstyres vedtak av 27. september 2023 der din søknad om utvisning av tilleggsjord ble avslått.

Saken er oversendt fra Statskog til Landbruksdirektoratet ved brev av 22. april 2024.

Sakens bakgrunn

Du sendte 2. juni 2022 inn søknad til Øyer fjellstyre om godkjenning av plan for nydyrking av et areal på [redacted] dekar i Øyer statsallmenning. Bakgrunnen for søknaden var at du ønsker dette som et tilleggsareal til ditt gårdsbruk [redacted]. Arealet ligger langs [redacted] i nærheten av [redacted]. Bakgrunnen for søknaden er at du planlegger oppstart av husdyrproduksjon, og ønsker derfor å utvide næringsgrunnlaget for landbruksdriften på gården. Du har på denne bakgrunn behov for mer grovfôr av god kvalitet i kort kjøreavstand til gården og i kombinasjon med seterdrift på [redacted]. Du ønsker å tilføre masser av god kvalitet samt husdyrgjødsel på det omsøkte arealet. Dette i tillegg til andre jordforbedrende tiltak. Det vises til søknaden i sin helhet.

Søknaden ble supplert ved din e-post av 12. juni 2022. Det vises til e-posten.

Det omsøkte arealet har tidligere vært brukt som [redacted], og brukes i dag blant annet til [redacted]. Øyer fjellstyre behandlet saken som søknad om utvisning av tilleggsjord, og avslø søknaden i møte 24. august 2022 som sak nr. 50/22. Du påklaget vedtaket i brev av 15. september 2022. Det vises til fjellstyrets vedtak og klagen.

Landbruksdirektoratet opphevet i vedtak 6. juli 2023 fjellstyrets vedtak og sendte saken tilbake til ny behandling. Landbruksdirektoratet la til grunn at det var en saksbehandlingsfeil at søknaden ikke var sendt ut på høring. Landbruksdirektoratet tok ved sin behandling av klagen ikke stilling til selve søknaden. Det vises til vedtaket i sin

helhet.

Øyer fjellstyre gav deg i brev av 7. september 2023 anledning til å komme med ytterligere opplysninger til søknaden. I e-post av 9. september 2023 kom du med en supplerende merknader til søknaden, og vi viser til denne e-posten.

Øyer fjellstyre ba 6. september 2023 Øyer kommunes planavdeling og Landbrukskontoret i Lillehammer-regionen om uttalelse til søknaden.

I Landbrukskontoret i Lillehammer-regionens uttalelse til søknaden 11. september 2023 ble det opplyst om at det for gården [redacted] i 2022 ble gitt produksjonstilskudd for et areal på [redacted] til ditt foretak. I tillegg ble det for areal på gården også gitt et produksjonstilskudd for [redacted] daa fulldyrket jord til foretaket [redacted] samt et tilskudd for [redacted] daa innmarksbeite til [redacted]. Det fremgår av uttalelsen at du [redacted] og at melkekvoten på gården din brukes [redacted]. Landbrukskontoret har ikke opplysning om at det pr. september 2023 var husdyr på gården, og at du da ikke hadde behov for areal til å produsere grovfôr til egne husdyr. Det opplyses om at du driver salg av grovfôr, og at mer areal til dyrking vil styrke driften av denne produksjonen. Landbrukskontoret fremholder at dersom du eventuelt starter opp med egne husdyr som krever grovfôr, vil det gi større forutsigbarhet og bærekraft dersom du kan disponere mest mulig av arealene selv. Når det gjelder søknaden om nydyrking, opplyser landbrukskontoret om at din søknad om plan for nydyrking er satt i bero og ikke behandlet fordi du ikke disponerer arealet som er omfattet av søknaden. Landbrukskontoret viser også til at arealet som søknaden omfatter er avsatt til et annet formål enn landbruk, og er heller ikke klassifisert som dyrkbar jord i Gårdskart. Landbrukskontoret legger til grunn at dersom arealet skal dyrkes, vil det måtte kreve tilføring av egnede masser, og at det da vil være positivt dersom disse massene ikke transporteres langt av hensyn til utslipp av klimagasser fra kjøretøy. Landbrukskontoret informerer samtidig om at dersom eksterne masser skal mottas, må dette også avklares og tillates etter plan- og bygningsloven og forurensningsloven.

Det vises til uttalelsen i sin helhet.

I e-post av 18. september 2023 opplyser Øyer kommunes planavdeling om at det aktuelle arealet regulert til parkering i reguleringsplan for [redacted], og at arealet har samme formål i gjeldende kommunedelplan fra 2007. Det orienteres om at kommuneplanen for Øyer sør er under revisjon, og i planforslaget er noe av det omsøkte arealet avsatt til LNF-formål. Det orienteres om at planens skulle ut på ny høring i januar 2024, og det var uklart om det der vil bli noen endringer for det aktuelle arealet. Det presiseres at nydyrking ikke er i tråd med gjeldende arealformål, og at et slikt tiltak dermed vil forutsette dispensasjon eller søknad om endring av reguleringsplanen.

Statskog gav uttrykk for sitt syn på saken i brev av 20. september 2023. Det fremholdes her at tildeling av dyrkingsjord ikke er en bruksrett, men en mulighet til tilleggsareal dersom det kan dokumenteres et behov fra søkeren på søknadstidspunktet. Det vises til at etter bestemmelser i fjelloven og seterforskriften kan fjellstyret utvise areal som er egnet. Det presiseres at søkeren ikke har krav på å få utvist et bestemt areal. Statskog fremholder at arealet som [redacted] ønsker å benytte som dyrkingsjord er avsatt til [redacted] i kommuneplanen. Det opplyses om at arealet er utleid til [redacted], som brøyter dette på vinterstid. Statskog viser også til at arealet avsatt til parkering ligger inntil [redacted], og vil av den grunn ikke utvises til dyrkingsjord uavhengig

av om arealet var egnet eller ikke. Statskog viser ellers til sin tidligere uttalelse i brev av 22. november 2022.

Nærmere om eiendommen og plansituasjon

Gården din har i dag [REDACTED]

[REDACTED] Dette inkluderer et areal på [REDACTED] dekar tilhørende seteren [REDACTED]

Arealet som du i søknaden ønsket utvist ligger i et område som i Reguleringsplan for 102B [REDACTED] er regulert til parkering. Arealet har samme formål i gjeldende kommunedelplan for Øyer sør fra 2007. I forslag til ny kommunedelplan er noe av det omsøkte arealet foreslått avsatt til LNF-formål.

Du har i klagen av 9. september 2023 endret noe på det areal som ønskes utvist, slik at deler av dette area ligger i et område som i gjeldende kommunedelplan er avsatt til LNF-formål.

Øyer fjellstyres nye behandling av søknaden

Fjellstyret tok på nytt stilling til søknaden i møte 27. september 2023, og avslo søknaden i medhold av seterforskriften § 20. Fjellstyret viste til at store deler av arealet har et annet arealformål i gjeldende reguleringsplan for [REDACTED] og i kommunedelplanen fra 2007. I vedtaket ble det også vist til at fjellstyret ser positivt på et ønske om styrking av driftsgrunnlaget på gården, og anbefalte deg å søke på annen tilleggsjord som fjellstyret planla å lyse ut. Det vises til møteboken for sak nr. 71/23 og den vurdering av søknaden som der fremgår.

Din klage

Du klaget på vedtaket ved brev av 9. oktober 2023. I klagen har du fremsatt følgende anførsler:

1. Det mangler opplysninger fra Øyer kommune om hvorvidt massedeponiet er omsøkt eller anlagt på lovlig måte.
2. Saken bør sendes på høring til statsforvalteren da du mener at det foreligger et brudd på forurensningsloven.
3. Ditt svar på den landbruksfaglige vurderingen burde ha fulgt saksdokumentene da du ikke var enig i den vurdering som der ble gitt.
4. Det skulle i vedtaket ha vært vist til ditt brev med merknader til saksfremlegget.
5. Du etterspør en avklaring om hvordan fjellstyret stiller seg til en endring av arealformålet for det omsøkte området i ny arealdel av kommuneplanen.
6. Du mener at fjellstyret i andre saker har lagt vekt på søkerens fremtidige planer, og at det derfor vil være en forskjellsbehandling dersom dette ikke gjøres i denne sak.
7. Du stiller spørsmål ved hvorfor fjellstyret ikke har nevnt det du hevder er en ulovlig etablering av parkeringsplass.
8. Du mener at Statskogs habilitet i saken burde ha vært vurdert av fjellstyret.
9. Du mener det er urimelig at du oppfordres til å søke om en annen parsell lengre inne i fjellet da du ikke ønsker å konkurrere med andre søkere.
10. Du mener det er urimelig og svært ugunstig å skulle drive massegjenvinning og samarbeid med entreprenører lengre inn i fjellet, og at dette gir økt transport og problemer på vinterstid knyttet til manglende brøyting.
11. Du mener det medfører driftsulemper for deg dersom du tildeles tilleggsjord lengre inn i fjellet.

12. Du er ikke enig i at du ikke har behov for landbruksareal når du ikke har dyr i eget fjøs, og viser til at du er [REDACTED] er del av ditt bidrag til denne [REDACTED]
13. Du mener at det er nødvendig å starte opparbeiding av nytt landbruksareal i god tid før landbruksdriften starter opp da en nydyrkingsprosess kan ta 2 til 6 år.
14. [REDACTED]
15. Du mener at arealet som ønskes nydyrket er så lite sett i sammenheng med totalarealet som inngår i reguleringsplanen for [REDACTED], at tiltaket i realiteten ikke vil virke inn på denne reguleringsplanen.
16. Du mener at det finnes flere eksempler på at landbruksareal og [REDACTED] kan kombineres, og at arealet kan brukes til [REDACTED]
17. Du har endret på arealet som inngår i søknaden, og mener at dette tilsier at søknaden må innvilges.
18. Du viser til vedlagt uttalelse fra nærmeste nabo, [REDACTED], som stiller seg positive til nydyrkingsprosjektet.
19. Dersom fjellstyret med henvisning til seterforskriften § 20 mener at arealet ikke er skikket til nydyrking, så mener du at dette bør beskrives nærmere i vedtaket.
20. Du viser foreslått utbyggingsgrense for fritidsbebyggelse i ny arealdel av kommuneplanen, og fremholder at denne ikke er i konflikt med din søknad.

Det vises til klagen i sin helhet med vedlegg og den nærmere begrunnelse av anførselene som fremgår der.

I brev mottatt av fjellstyret 25. september 2023 kom du med merknader til saksfremlegget utarbeidet til fjellstyrets behandling av klagen, samt dine merknader til de ovennevnte høringssvar mottatt av fjellstyret. Det vises til brevet med vedlegg.

Du kom med ytterligere merknader til saken i e-post til fjellstyret av 28. november 2023. Det vises til e-posten.

Øyer fjellstyres behandling av klagen

Fjellstyret tok stilling til klagen i møte 29. november 2023 som sak 86/23, og vedtok her enstemmig å opprettholde sitt vedtak av 27. september 2023 i sak 71/23.

Vi viser til møtebok for Øyer fjellstyre for sak 86/23, og den vurdering av anførselene i klagen som fremgår der.

Saken ble deretter oversendt Landbruksdirektoratet via Statskog ved brev av 29. desember 2023.

Statskog SFs oversendelse av klagen til Landbruksdirektoratet

I oversendelsen fra Statskog til Landbruksdirektoratet 22. april 2024 viste Statskog til det syn på saken som ble gitt i oversendelsesbrev av 22. november 2022 ved forrige oversendelse av saken til Landbruksdirektoratet. Statskog fremholder at søker ikke har krav på å få utvist det areal som han selv utpeker, og slutter seg derfor til fjellstyrets konklusjon.

I Statskog sitt brev av 22. november 2022 ble det vist til at du ba om stedlig plassering av areal som ønskes utvist som tilleggsjord. Statskog skrev videre at du kan anmode om å få utvist tilleggsjord under henvisning til et godtgjort behov i sin landbruksdrift. Statskog

fremholdt at du kan få utvist en parsell, men har ikke et krav på å få utvist areal på et bestemt sted etter eget ønske.

I brevet viste Statskog til fjelloven § 19, og at grunnen skal være «skikka» som tilleggsjord. Slik Statskog vurderte fjellstyrets vedtak, er arealet du har bedt om å få utvist ikke ansett som skikket som tilleggsjord. Statskog viste også til at det finnes flere ledige parseller i allmenningen. Statskog la derfor til grunn at Fjellstyrets vedtak var i tråd med fjelloven.

Statskog bemerker at dersom du oppfyller vilkårene for å få utvist et areal, kan du søke fjellstyret om dette. Fjellstyret bør etter Statskogs oppfatning fortrinnsvis se etter ubenyttede arealer som allerede har vært i bruk til formålet.

Statskog hadde ellers ingen merknader til Fjellstyrets vedtak.

Dine nye merknader til saken

I tiden etter at saken sist ble oversendt til Landbruksdirektoratet ved brev fra Statskog av 22. april 2024, har du kommet med flere merknader vedrørende saken direkte til Landbruksdirektoratet. Landbruksdirektoratet har gjennomgått og vurdert alle nye merknader fra deg. Vi har mottatt fra deg følgende oversendelser av nye merknader:

- brev mottatt 25. juli 2024,
- e-post av 20. august 2024,
- e-post av 21. august 2024,
- e-post av 22. august 2024 nr. 1,
- e-post av 22. august 2024 nr. 2,
- e-post av 27. august 2024,
- e-post av 28. august 2024,
- e-post av 11. september 2024 nr. 1,
- e-post av 11. september 2024 nr. 2,
- e-post av 13. november 2024,
- e-post av 6. desember 2024,
- og e-post av 21. januar 2025.

Vi viser til denne korrespondansen i sin helhet.

Landbruksdirektoratet bemerker

Fjellova ¹ regulerer forvaltningen av statsallmenningene og grunneierrettigheter som beite, seterdrift, jakt og fiske. Vedtak truffet av fjellstyret kan påklages til Landbruksdirektoratet, jf. fjellova § 10 annet ledd, jf. forskrift om delegering etter fjellova ² § 2 annet ledd. For vedtak om utvisning av tilleggsjord som ikke blir avgjort ved skjønn går det også frem av seterforskriften ³ § 29, jf. § 26 fjerde ledd, at Landbruksdirektoratet er klageinstans.

Etter forvaltningsloven (fvl.) § 34 kan Landbruksdirektoratet som klageinstans prøve alle sider av saken og ta hensyn til nye omstendigheter. Videre skal Landbruksdirektoratet vurdere de synspunkter klageren kommer med, og sørge for at saken er så godt opplyst som mulig før det treffes vedtak, jf. § 33 femte ledd. Som klageinstans kan Landbruksdirektoratet selv fatte nytt vedtak i saken eller oppheve vedtaket og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling, jf. § 34 siste ledd.

¹ Lov om utnytting av rettar og lunnende m.m. i statsallmenningane (LOV-1975-06-06-31)

² Forskrift om delegering etter fjellova (FOR-1995-07-01-679)

³ Forskrift om seter og tilleggsjord m.m. i statsallmenning (FOR-1984-06-22-1302)

Vi anser klagen for å være fremsatt innen fristen på tre uker og at de øvrige vilkårene etter forvaltningsloven for å behandle klagen er til stede.

Rettslig grunnlag

Seterforskriften gir saksbehandlingsregler for utvisningen. Det er fjellstyret som treffer vedtak om utvisning av tilleggsjord etter at saken er lagt frem for kommunen og Statskog for uttalelse, jf. seterforskriften § 20 andre og fjerde ledd. Søknaden har nå vært lagt frem for kommunen og Statskog. Landbruksdirektoratet har ingen øvrige merknader til fjellstyrets saksbehandling.

Det følger av fjellova § 19 at den som har beiterett «kan» få utvist grunn som er «skikka» til dyrking som tilleggsjord. Nærmere vilkår følger av seterforskriften § 20. Dette innebærer at det er et vilkår at arealet er skikket til det formål som angis i søknaden. Og selv om et areal eventuelt anses som skikket, foreligger det likevel ingen rett til å få dette arealet utvist dersom fjellstyret finner at det foreligger en saklig grunn til å avslå søknaden.

Ved utvisning av tilleggsjord må det tas utgangspunkt i nå-situasjonen.

Landbruksdirektoratet legger til grunn at gården [REDACTED] har beiterett i Øyer statsallmenning.

I den foreliggende sak er det et avgjørende spørsmål om det omsøkte arealet er «skikka» til dyrking som tilleggsareal. Store deler av arealet er i dag benyttet som [REDACTED], og denne delen av området er i gjeldende reguleringsplan og i kommunedelplanen fra 2007 i hovedsak avsatt til dette formål. Dette innebærer at en nydyrking av arealet vil forutsette en dispensasjon etter plan- og bygningsloven § 19-2 eller en endring av arealformål i gjeldende reguleringsplan eller kommunedelplan. Det kan her ikke legges vekt på hva som er foreslått som arealformål i forslaget til ny kommunedelplan, da det er den gjeldende plansituasjon som må legges til grunn for vurderingen i denne saken. Det er videre klart at nydyrking av det omsøkte arealet vil forutsette tilkjøring av en betydelig mengde jordmasse. Etter en samlet vurdering finner derfor Landbruksdirektoratet, i likhet med fjellstyret, at arealet ikke kan anses som «skikka» til å opparbeides som tilleggsareal slik som omsøkt. Dette innebærer samtidig at fjellstyret ikke har myndighet til å vedta utvisning av dette arealet til nydyrking som tilleggsjord, jf. fjellova § 19 og seterforskriften § 20 første ledd

Landbruksdirektoratet finne videre grunn til å nevne at det er uansett er klart at fjellstyret kan velge å avslå en søknad om utvisning av areal selv om dette eventuelt skulle bli ansett som «skikka» som tilleggsjord. Det fremgår av bestemmelsen at jordbruker med beiterett «kan» få utvist grunn. Med andre ord er fjellstyret dermed ikke forpliktet til å vedta utvisning selv om arealet skulle bli ansett som «skikka», jf. seterforskriften § 20 første ledd. I denne saken synes det klart at det allerede finnes andre alternative arealer i området som er «skikka» til dyrking som tilleggsjord. Etter Landbruksdirektoratets vurdering foreligger det dermed her uansett en saklig grunn for fjellstyret til å avslå søknaden uten hensyn til om det omsøkte arealet eventuelt anses som «skikka». Landbruksdirektoratet kan dermed ikke se at avslaget innebærer en usaklig forskjellsbehandling, eller kunne anses som sterkt urimelig, selv om arealet skulle blitt ansett som «skikka».

Vedtak: Klagen tas ikke til følge. Øyer fjellstyres vedtak av 27. september 2023 i sak nr. 71/23 stadfestes.

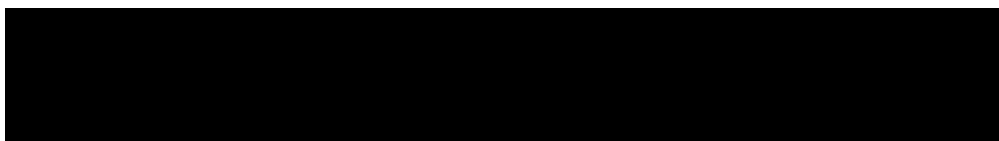
Dette er et endelig vedtak, og kan ikke påklages, jf. fvl. § 28. Vi beklager at det har tatt lang tid å avgjøre saken.

Med hilsen
for Landbruksdirektoratet

Aud-Ingrid Krefthing
seksjonssjef

Torfinn Vollan
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og trenger derfor ingen signatur.

Kopi til:
Statskog Sf
Øyer Fjellstyre

Postboks 63 Sentrum
Kongsvegen 1646

7801 Namsos
2635 Tretten